असंताप्यक्रजूकनंवंशादिपुनर्वक्रीभवत्यतःशत्रुंसंताप्यक्षमांकुर्यादितिशंबरस्यदैत्यस्यमतं ॥ ३१॥ स्वमतमाह नैतदिति ॥३२॥ ३३॥३४॥३५॥३६॥३७॥ स्वीयान्बंधून्हतानिवलोकप्रीत्यर्थंशोचेदित्याह

मन्यतेकर्षयित्वातुक्षमासाध्वीतिशंबरः॥ असंतमंतुयद्दारुप्रत्येतिप्रकृतिंपुनः ॥ ३१ ॥ नैतत्प्रशंसंत्याचार्यानचसाधुनिदर्शनं ॥ अक्रोधेनाविनाशेननियंतव्याःस्वपुत्रवत्॥ ३२ ॥ द्वेष्योभवतिभूतानामुग्रोराजायुधिष्ठिर॥ मृदुमप्यवमन्यंतेतस्मादुभयमाचरेत्॥ ३३॥ प्रहरिष्यन्प्रियंब्रूयात्प्रहरन्नपिभारत॥ प्रहृत्यचक्रुपायीतशोचन्निवरुदन्निव॥३४॥ नमेप्रियंयन्निहताःसंग्रामेमामकैर्नरैः॥ नचकुर्वंतिमेवाक्यमुच्यमानाःपुनःपुनः॥३५॥ अहोजीवितमाकांक्षेन्नेदृशोवधमर्हति॥ सुदुर्लभाःसुपुरुषाःसंग्रामेष्वपलायिनः॥ ३६॥ कृतंममाप्रियंतेनयेनायंनिहतोमृधे ॥ इतिवाचावदन्हंतॄन्पूजयेतरहोगतः॥ ३७॥ हंतॄणामाहतानांचयत्कुर्युरपराधिनः॥ क्रोशेद्बाहुंप्रगृह्यापिचिकीर्षन्जनसंग्रहं॥३८॥ एवंसर्वास्ववस्थासुसांत्वपूर्वंसमाचरेत्॥ प्रियोभवतिभूतानांधर्मज्ञोवीतभीर्नृपः॥ ॥ ३९॥ विश्वासंचात्रगच्छंतिसर्वभूतानिभारत॥ विश्वस्तःशक्यतेभोक्तुंयथाकाममुपस्थितः॥ ४०॥ तस्माद्विश्वासयेद्राजासर्वभूतान्यमायया॥ सर्वतःपरिरक्षेच्चयोमहींभोक्तुमिच्छति॥ ४१॥ इतिश्रीमहाभारतेशांतिपर्वणि राज०सेनानीतिकथनेद्व्यधिकशततमोऽध्यायः ॥१०२॥ ॥७॥ युधिष्ठिरउवाच कथंमृदौकथंतीक्ष्णेमहापक्षेचपार्थिव॥ आदौवर्तेतनृपतिस्तन्मेब्रूहिपितामह॥ १ ॥ भीष्मउवाच अत्राप्युदाहरंतीममितिहासंपुरातनं ॥ बृहस्पतेश्चसंवादमिंद्रस्यचयुधिष्ठिर॥ २॥ बृहस्पतिंदेवपतिरभिवाद्यकृतांजलिः॥ उपसंगम्यपप्रच्छवासवःपरवीरहा॥ ३ ॥ इंद्रउवाच अहितेषुकथंब्रह्मन्प्रवर्तेयमतंद्रितः॥ असमुच्छिद्यचैवैतान्नियच्छेयमुपायतः॥ ४॥ सेनयोर्व्यतिषंगेणजयःसाधारणोभवेत्॥ किंकुर्वाणंनमांजह्याज्ज्वलिताश्रीःप्रतापिनी॥ ५॥ ततोधर्मार्थकामानांकुशलःप्रतिभानवान्॥ राजधर्मविधानज्ञःप्रत्युवाचपुरंदरं॥ ६ ॥ बृहस्पतिरुवाच नजातुकलहेनेच्छेन्नियंतुमपकारिणः॥ बालैरासेवितंह्येतद्यदमर्षोयदक्षमा॥ ७॥ नशत्रुर्विवृतःकार्योवधमस्याभिकांक्षता ॥ क्रोधंभयंचहर्षंचनियम्यस्वयमात्मनि ॥ ८ ॥ अमित्रमुपसेवेतविश्वस्तवदविश्वसन्॥ प्रियमेववदेन्नित्यंनाप्रियंकिंचिदाचरेत्॥ ९॥ विरमेच्छुष्कवैरेभ्यःकंठायासांश्चवर्जयेत्॥ यथावैतंसिकोयुक्तोद्विजानांसदृशस्वनः॥ १० ॥

हंतॄणामिति ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ विश्वस्तोजनः ॥ ४० ॥ ४१ ॥ इतिशांतिपर्वणिराजध०नै०भारतभा०द्व्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १०२ ॥ ॥७॥ कथमिति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ व्यतिषंगेणमिश्रणेन युद्धेनेत्यर्थः साधारणोनियतः ॥ ५ ॥ प्रत्युवाचगुरुः ॥ ६ ॥ ७ ॥ विवृतःसावधानः सार्धश्लोकः ॥ ८ ॥ ९ ॥ कंठायासान्मुखरत्वं वितंसःपक्षिबंधनोपायस्तदुपजीवीवैतंसिकः ॥१०॥

Digitized by Google